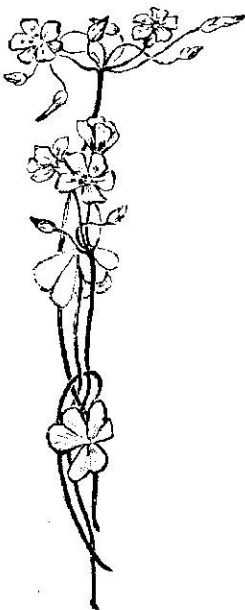


Phỏng vấn các chị Công Chánh



Để Lá thư AHCC được khởi sắc thêm hương, ban Phụ Trách đưa ra 29 câu hỏi gợi ý, nhờ các chị Công Chánh, các chị Nội trợ viết bài đóng góp, không nhất thiết phải trả lời tất cả các câu hoặc theo thứ tự nào. Nếu các chị có các vấn đề khác thích hợp hơn, thì xin cứ viết. Chúng tôi sẽ lần lượt đăng lên các lá thư AHCC. Ban Phụ Trách Lá Thư cảm ơn các chị đã sốt sắng gửi bài viết, và yêu cầu các chị chưa viết thì viết bài gợi về cho Ban Phụ Trách càng sớm càng tốt. Cứ xem như một trò giải trí, đừng quan trọng quá, thì viết dễ dàng. Sau đây là 29 câu hỏi và những bài được chọn đăng kỳ này.

1. Xin chị cho biết đã làm bạn với anh được bao lâu rồi. Anh chị biết nhau trong trường hợp nào?

2. Anh chị ra khỏi VN hồi nào, đi toàn gia đình hay lẻ tẻ?

3. Khi mới đến đây có những khó khăn nào, có những may mắn nào?

4. Xin cho biết vài chuyện vui buồn thời mới đến bỏ nước này?

5. Gia đình có phải di chuyển nhiều không? Mỗi lần đi thì có gì khó khăn, có gì đáng nói.

6. Các cháu có ở gần không, bao lâu thì về thăm? Làm sao cho con cháu hay về chơi.

7. Sống ở ngoại quốc có gì thích hợp, có gì không thích hợp?

8. Ngoài việc nội trợ, chị có làm thêm gì không, có sinh hoạt thiện nguyện, cộng đồng không?

9. Công việc nội trợ có mệt lắm không. Nhiều không? Làm sao cho hết việc, vì bên nhà thì có người giúp việc, đi chợ nấu ăn, qua đây thì phải tự lo hết?

10. Chị đã chăm sóc dạy dỗ con cái thế nào? Chăm sóc cho chồng như thế nào?

11. Món gì chị nấu ngon nhất, món gì nấu dở nhất?

12. Theo chị, thì làm sao cho gia đình được hạnh phúc. Chị có bí quyết gì không?

13. Chị có ghen không? Khi ghen thì làm sao cho hiệu quả?

14. Chị có hay họp bạn bè tâm sự, chuyện trò, giải trí, shopping không?

15. Chị cho biết vài sinh hoạt gia đình trước 1975, có gì vui buồn, có gì thuận tiện, có gì bất như ý?

16. Chị có hay đi chùa, nhà thờ không? Đến đó tìm được an ủi nhiều không?

17. Chị cho biết đời sống trong thời kỳ ở với Cộng sản. (Nếu có).

18. Chị cho biết vài chuyện vui buồn trong khi ở xứ người?

19. Chị đã có những khó khăn gì trong cuộc sống không? Làm sao mà qua được những khó khăn đó.

20. Khi anh có việc khó khăn ngoài đời, bức bối, buồn phiền, thì chị làm gì để giúp.

21. Trong đời làm vợ một anh Công Chánh, chị phục anh ở điểm nào nhất, yêu thích anh ở điểm nào nhất? Chị không ưa anh ở điểm nào? (Nếu có).

22. Lứa tuổi của chị, bên nhà thì mọi sự đều có chồng lo cho cả, ra ngoại quốc, thì chị có thay anh làm việc gì không?

23. Nếu có bà tiên cho chị một điều ước, thì chị ước được gì? Tại sao?

24. Mai sau, nếu đất nước hết cộng sản, thì chị có thích về sống ở VN không?

Với những chị có đi làm việc bên ngoài, xin thêm những câu sau:

25. Chị hoạt động trong ngành nào?

26. Làm sao chị kiếm ra việc, chiến thuật kiếm việc như thế nào?

27. Những khó khăn nào trong công ăn việc làm? Làm sao chịu đựng?

28. Trong việc làm có gì vui?

Xin chị kể một chuyện vui trong công việc làm ăn.

29. Nếu cho chị tự do chọn nghề, thì chị thích nghề nào nhất.

* * *

□ BÍ QUYẾT LÀ VỢ CHỒNG NHƯỜNG NHỊN LẦN NHAU.

Trả lời của chị Đỗ Hoàng Duyệt

Để trả lời các câu hỏi, sau đây là bài viết của tôi:

Chúng tôi kết hôn được 10 năm. Chồng tôi ở chung một hội với bố tôi, hay đến nhà tôi hội họp cùng với một số hội viên khác. và nay hội họp với tôi thường trực cả ngày lẫn đêm. Cả hai gia đình chúng tôi cùng may mắn đi chung nhau vào thời 1975, đi trốn gia đình. Khi mới đến Mỹ, chúng tôi may mắn gặp được người bảo trợ tốt, họ tận tình giúp đỡ, gia đình và họ hàng tôi may mắn hơn nữa được ở chung một tỉnh, nên liên lạc nhau thường trực, đỡ thấy cô quạnh lúc ban đầu. Đến nay, gia đình chúng tôi vẫn liên lạc mật thiết với người bảo lãnh. Khi mới đến Mỹ, có nhiều chuyện buồn vui chảy nước mắt. Như lúc mới ra khỏi trại, ở với gia đình người bảo trợ, chưa quen với lối ăn uống của Mỹ, bố tôi không quen ăn sandwich (bánh bì mềm với bơ đậu phộng). Mỗi ngày họ bới cho bố tôi một cặp bánh ăn trưa, đã ăn không được mà còn không đủ no, thế mà còn phải cuốc bộ về nhà, bố tôi nói ngày nào cũng đói và mệt lã mồ hôi không thấy đường đi. Mỗi khi chúng tôi nhận được thư của bạn bè, thì thay phiên nhau đọc, đọc xong cả nhà ôm nhau mà khóc không dứt. Gia đình chúng tôi may mắn chỉ đi chuyển có một lần thôi, sau khi dọn nhà, thì cũng may mắn quay quần nhau như khi mới ra khỏi trại tạm cư. Cũng nhờ lần di chuyển này mà tôi

gặp được chồng tôi. Tôi có hai cháu, 9 tuổi và 2 tuổi. Sau khi lập gia đình, thì vì công việc mà tôi phải xa bố, mẹ, nhưng mỗi năm chúng tôi đều về thăm bố mẹ vào các dịp lễ, hoặc cho các cháu về thăm ông bà ngoại, các cô chú vào các dịp hè. Đời sống tại ngoại quốc này rất đầy đủ, rất sung sướng, không thiếu gì về vật chất. Mặc dầu mình là Mỹ giấy, da vàng, gốc Việt, mình vẫn cảm thấy không thoải mái, nếu được công ăn việc làm tốt, có tự do, có nhà cửa rộng rãi ở VN thì vẫn sung sướng hơn. Ngoài công việc 8 giờ mỗi ngày tại sở, tôi còn nấu ăn, chăm sóc gia đình, và không vì bận rộn mà quên tham gia công tác hỗ trợ và tranh đấu cho dân chủ, nhân quyền VN. Công việc nội trợ thì dĩ nhiên là rất mệt, một mình thì không thể làm sao hết được, rất may mắn, đàn ông Việt Nam tại Mỹ cũng rất biết giúp vợ, chia công việc làm, chung nhau gánh vác. Vấn đề nấu ăn, thì cũng may vì có cơm tháng, khi nào chán ăn cơm tháng, thì tôi lại nấu ăn và đến khi nấu ăn mệt quá, thì quay qua cơm tháng. Đổi qua, đổi lại thì cũng đỡ, chứ ăn cơm tháng mãi, chán lắm. Có người bảo rằng ăn cơm tháng chán quá, đến nỗi thấy người đưa cơm là ghét cay ghét đắng một cách vô tội vạ.

Chăm sóc cho con cái, thì phải dạy cho chúng biết lễ phép, hiếu thảo, vâng lời bố mẹ, ông bà, luôn luôn chăm chỉ học hành, phải hãnh diện là người Việt Nam. Mình thì phải lo cho con ăn uống đầy đủ, áo quần đàng hoàng. Nấu ăn thì không chừng, tùy hứng, không cần công thức nêu nấu có hôm ngon hôm dở, có ngày ngon ngày dở, nhưng đa số thì ngày ngon nhiều hơn, món tôi nấu ngon có lẽ là mì xào. Bí quyết để gia đình hạnh phúc, theo tôi là vợ chồng biết nhường nhịn lẫn nhau, giúp đỡ nhau và thành thật. Đó cũng là bí quyết mà cũng không là bí

quyết gì hết, ai cũng biết cả, nhưng biết là một chuyện, làm được hay không là chuyện khác. Nhiều người biết hết cái khôn ngoan của thiên hạ, nhưng khi đụng thực tế, thì họ thì hành ngược lại cái hiểu biết khôn ngoan của mình. Còn vấn đề ghen, thì đàn ông, đàn bà, ai ai cũng biết ghen cả, nhưng tôi chưa có kinh nghiệm ghen bao giờ. Sinh hoạt như shopping thì có, nhưng hầu như không bao giờ tụ họp bạn bè, tâm sự, chuyện trò. Phần chùa chiền, thì tôi không hay đi, thỉnh thoảng có đi lên chùa Tàu vào những buổi sáng cuối tuần thật sớm, rất là thoải mái, vợ chồng con cái rất thích ngồi trong chùa. Mai sau hết Cộng sản, thì tôi cũng có thể về sống lại nơi quê nhà. Phần nghề nghiệp, thì tôi đi học về Mỹ thuật, mà lại làm việc ngành kế toán, kiếm được việc cũng do may mắn, chứ không có chiến thuật nào cả. Khó khăn trong công việc làm là khi gặp cấp chỉ huy khó khăn, nhỏ mọn và những bạn đồng sự ghen ghét ty hiềm. Nếu được tự do chọn nghề, thì tôi chọn nghề làm nhà chăm con.

□ CÓ SAO ẲN VẬY, CÓ GÌ MẶC NẤY.

Trả lời của Ngọc.

Để trả lời các câu hỏi ban phụ trách lá thư CC gửi đến. Ngọc xin vắn tắt như sau:

Ngọc và ông xã quen nhau được 14 năm, và làm vợ được 7 năm. Ngọc đi một mình đến Mỹ, dù trong gia đình có người mất tích trên biển, nhưng bố mẹ Ngọc nhất định cho các con ra đi, vì không muốn các con lớn lên trong chế độ Cộng sản, thành những người gian dối như Cộng sản. May mắn nhất cho Ngọc khi đến Mỹ là gặp được nhiều bạn bè tốt hướng dẫn, dìu dắt dạy bảo nhau, cố gắng học hành để trở nên người tốt trong

xã hội, và có được nghề nghiệp đang hoàng cho tương lai, dù không có người lớn bên cạnh để nghe lời dạy dỗ. Những chuyện vui buồn thời mới đến thì quá nhiều không kể hết, nếu kể ra thì cả ngàn trang, lá thư AHCC không thể đủ khả năng để đăng. Còn đi chuyển nơi ở thì cũng nhiều lắm, khó khăn nhất trong khi đi chuyển vẫn là cái tủ lạnh, to nặng, mà sức con gái thì làm sao mang nổi, dù có thời tuổi 17 bẻ gãy sừng trâu như ca dao nói. Cậu cháu thì còn bé, còn phải thay tả, đánh răng, mớm cơm hàng ngày nêu câu hỏi bao lâu các cháu mới về thăm một lần thì hơi lạc đề đó. Điều thích hợp nhất khi sống ở ngoại quốc mà Ngọc nghĩ là không sợ “các đồng chí giai” bắt nạt như bên nhà. Điều không thích hợp khi sống ở ngoại quốc là “đời sống nửa chợ nửa quê, nửa Tây nửa ta”. Sinh hoạt, thì ngày đi làm việc nước, chiều về làm mẹ, làm vợ, thì cũng đã phờ ra rồi, nói chi đến các hoạt động cộng đồng. Việc nội trợ thì mệt, nhưng làm hoài rồi thành quen, không làm thì nhớ, không làm thì ngứa tay ngứa chân khó chịu mà thấy buồn chán. Phần chăm sóc dạy dỗ con thì cứ ngọt ngào dụ khị các nhóc tì, khen và nịnh cho chúng khoái để đạt mục tiêu giáo dục, nhưng cũng có khi phải dùng roi vọt cho chúng sợ. Phải vừa yêu, vừa uy, chứ không thể chỉ có ngọt ngào thôi được. Còn giáo huấn chồng thì triệt để chính sách “yêu cho roi cho vọt” và “có sao ăn vậy, có gì mặc nấy” không đòi hỏi, không yêu sách, không hó hê. Các anh hỏi tôi nấu món gì ngon, tôi xin trả lời là món ngon không có trong danh sách của gia đình. Món ngon thì nằm ngoài tiệm. Còn hỏi tôi nấu món gì dở nhất, thì món nào tôi đã nấu, thì tôi không thấy dở, nếu nấu dở thì tôi đã không nấu. Bí quyết để gia đình hạnh phúc là tình thương, có tình thương là có tất cả, thiếu tình

thương thì giàu có danh vọng mấy cũng bỏ. Phải biết lấy tình thương xóa bỏ hận thù. Câu hỏi là tôi có ghen không? Mà ghen là cái củ gì? Cái củ ghen đó có mang xào lán làm món nhậu được không? Còn hợp bạn bè tâm sự, rủ nhau đi shopping thì rất thích, nhưng tiếc thay, không có thì giờ. Lo chuyện nhà cho tròn thôi cũng đã muốn có 28 giờ một ngày. Trước 1975 thì còn bé, chỉ biết học rồi chơi, chơi rồi ăn, ăn rồi học, mẹ bắt đi học một lúc hai ba trường, học không có hề, không niên khóa, quanh năm khi nào cũng học. Thỉnh thoảng gia đình cũng có đi chùa, tìm được nhiều an ủi. Tôi cũng có hạnh được sống với mấy ông “bác đấng” một thời gian, đạo đó thì tuy còn nhỏ, nhưng cũng biết phải học, học nhiều để sau này tránh cái gọi là “lao động vinh quang”. Trong cuộc sống, ai mà không gặp khó khăn, để đối phó, thì cứ quan niệm rằng “sau cơn mưa trời lại sáng” và tin tưởng “Tiền hết thì hậu xung”.

Còn câu hỏi khi chồng gặp khó khăn trong cuộc sống thì tôi làm gì để giúp, tôi xin trả lời: giản dị lắm, cứ “vái em anh hãy tựa đầu ...” thì dù trời có sắp sập, lòng anh vẫn bình yên. Phần phục chồng ở điểm nào nhất, thì tôi phục anh ở tinh thần trách nhiệm, việc sở, việc nhà, việc con cái, khi nào cũng chu đáo, tươm tất, không ai chê vào đâu được. Tôi yêu nhất chồng ở điểm “hiền như con gái nhà lành” và ít thích nhất ở điểm “quá tiết kiệm lời nói”, chủ trương triệt để câu im lặng là vàng, mà đôi khi mình thấy bạc sáng hơn vàng. Hỏi tôi có thay chồng làm được việc gì không, thì tôi thấy hơi kỳ thị phụ nữ rồi đó, cho rằng nữ không bằng nam. Nhưng ở Mỹ, nam và nữ bình quyền, thì bất cứ việc gì phái nam làm được, thì phái nữ cũng làm được và có thể làm hơn là khác. Quý anh có thấy bên San Francisco,

ngay cả nhiều phụ nữ cũng đấu tranh cho được luật cưới được vợ, xin nhớ là phụ nữ cưới vợ chứ không phải cưới chồng nhé! Câu hỏi nếu có bà tiên cho tôi một điều ước, thì tôi sẽ ước gì, tôi sẽ ước mọi sự như cũ, không thay đổi gì cả. Vì tôi đang được hạnh phúc, yên phận, bằng lòng với hiện tại, không tham vọng, và không muốn đổi đổi thay. Riêng câu mai đây khi hết Cộng sản, có thích về Việt Nam sinh sống không, câu trả lời là có, nhưng với điều kiện phải có một “minh quân”, đó là điều kiện ắt có và đủ. Tôi đang làm nghề Công Chánh từ nhiều năm nay. Khi tìm việc thì cứ theo cảm nang tìm việc mà làm, có lẽ tôi tốt nghiệp trong thời kỳ ngành Công chánh sung mãn, cho nên kiếm việc không đến nổi vất vả lắm. Trong nghề thì cũng chỉ có những khó khăn vụn vặt mà thôi, không có gì đáng xem là khó lớn. Hỏi tôi thích nghề gì nhất, thì tôi vẫn trả lời là nghề Công Chánh, vì tôi đã tự do lựa chọn.

□ ĐỂ GIA ĐÌNH HẠNH PHÚC THÌ ĐỪNG NÓI SỐNG GIÓ BẬY BÀ.

*Trả lời của Mỹ Linh
(Orange County)*

Sau đây là các câu trả lời của tôi:

Tôi và ông xã quen nhau từ thời còn đi học trung học, đã 13 năm rồi kể từ ngày may mắn đó. Tôi theo gia đình đến Mỹ, từ hồi 1975. Khi đó còn nhỏ nên cũng không biết gì về những khó khăn của ba mẹ trong cuộc sống mới nơi quê người. Vui buồn của thời thơ ấu đó cũng chẳng nhớ gì, có lẽ cũng các thứ vui buồn vợ vắn mà thôi. Gia đình tôi may mắn, chỉ đi chuyển một lần từ Louisiana về California rồi thôi, không như những gia đình khác, đi năm bảy tiểu bang, và đến nay vẫn còn đi.

Các cháu của tôi còn bé, các cháu không thể đi xa nhà được, ngày nào cũng bú mớm, đòi ăn, đi xa ai nuôi cho. Hiện nay tôi làm việc cho chính phủ tiểu bang California, thế là đã đủ hết thì giờ, không có sinh hoạt cộng đồng hay hội đoàn nào nữa. Tôi chẳng có làm công việc nội trợ, làm việc ngoại trợ mà thôi. May lắm thì chỉ rửa chén, dọn dẹp sơ sơ đại khái. Còn chăm sóc và dạy con, thì đi phải thừa, về phải trình, tuyệt đối không được nói láo. Còn hỏi tôi nấu món nào ngon, thì khó trả lời, vì tôi chỉ biết ăn, biết thử, nếm, biết khen chê, chứ không biết nấu. Để cho gia đình hạnh phúc thì đừng nổi sóng, nổi gió tâm bậy, tâm bạ. Cơm lành thì canh ngọt. Đúng không? Hỏi có ghen không, thực tình tôi không biết, vì gia đình êm ấm thuận hòa thì ghen với cái gì. Còn hợp bạn bè vui chơi thì ai mà không có các mục đó, con người mà. Tôi còn hay đi nhà thờ, vì là con cháu ngoan đạo, ngay cả bây giờ, cũng như thời ở Louisiana, VN nữa. Trong công việc làm ăn, thì buồn cũng nhiều mà vui cũng ít thôi. Nếu kể ra thì phải nguyên một cuốn sách, mà không biết ai đủ can đảm và thì giờ để đọc. Còn làm sao để vượt qua những khó khăn trong cuộc sống ... thì miễn lo âu, tới đâu thì tới. Còn khi ông xã gặp khó khăn ngoài đời, thì giúp bằng cách nào? Nếu ông tâm sự, thì mình lắng nghe, phân tích lý do tại sao, sau đó đem ra những giải pháp khả thi mà làm. Nếu ông không chịu nói, giữ im lặng, không nói ra những bức bối trong lòng, thì mình cũng im lặng mà quan sát, xem việc gì đã xảy ra, có gì sai trái, khó khăn, sau đó đoán mò tại sao chồng lo buồn. Nắm lấy vấn đề, rồi nói lời khuyên bảo, khơi cho ông nói, nói được thì dịu đi. Còn nếu chồng buồn khổ vì mình, thì mua cho ông cái phiếu đi tập thể dục tại các phòng tập, cho ông khuất mắt. Hay là “anh

oi, mình đi chơi xa một chuyến nhé”. đi chơi xa là bỏ lại âu lo chán nản đằng sau. Hỏi tôi phục chồng ở điểm nào, thì tôi trả lời là chẳng có phục điểm nào cả, chồng tôi phục tôi thì có. Nếu bà tiên cho tôi một điều ước, thì tôi ước có đủ tiền để trị bệnh cho đứa con trái 6 tuổi của tôi. Mai sau VN hết Cộng sản tôi cũng không về sống bên nhà, vì con cái tôi sinh ra và lớn lên tại Mỹ, hoàn toàn không biết gì nhiều về VN, mà cả tôi nữa, cũng chẳng biết gì, vì đến Mỹ từ thời còn nhỏ quá. Công việc hiện nay của tôi là Project Engineer ngành hydraulics. Khi ra trường tôi đi phỏng vấn và được tuyển dụng ngay sau khi tốt nghiệp tại Louisiana. Trong việc làm, đôi khi cũng gặp khó khăn, khi đó thì tôi cố gắng chịu đựng hết sức, làm đầy đủ bốn phần trong nghề nghiệp. Trong khi làm việc, vui nhất là đấu láo với xếp. Còn hỏi tôi thích nghề gì, thì tôi thích nghề làm biếng nhất, hay là không thích làm gì cả.

□ GIA ĐÌNH HẠNH PHÚC, KHỎE MẠNH, CON CÁI NGOAN NGOÃN LÀ ĐỦ.

Trả lời của chị Trần Lệ Hà

Dựa theo các câu hỏi, tôi xin trả lời các anh chị:

Chúng tôi gặp nhau trong trường đại học tại Mỹ và kết hôn được 13 năm. Gia đình chúng tôi cũng may mắn đi chung nhau vào thời 1975. Hồi mới đến Mỹ, thì tôi còn nhỏ quá, nên khó khăn là ngôn ngữ, nhất là khi đến trường, không hiểu thầy cô nói gì, bạn bè nói gì. May mắn nhất cho gia đình khi mới đến là gặp gia đình bảo trợ rất tốt, tận tình giúp đỡ buổi ban đầu. Đạo đó, tôi còn nhỏ quá để biết chuyện vui, chuyện buồn người lớn, toàn chuyện trẻ con mà thôi. Gia đình chúng tôi đến California rồi trụ lại luôn, không đi chuyển

đi đâu nữa cả. Gặp được đất lành thì chim đậu. Các cháu tôi còn nhỏ cả, chưa đến tuổi phải đi xa. Đời sống tại Mỹ thì vật chất đầy đủ cả, không thiếu gì, nhưng vẫn nhiều phong tục tập quán Mỹ mình vẫn chưa hấp thụ được. Còn sinh hoạt cộng đồng thì cũng có chút chút, không nhiều. Vấn đề chăm sóc và dạy dỗ con cái thì cần nhất là dành nhiều thì giờ với con sau giờ làm việc, giúp đỡ chúng khi gặp khó khăn, từ việc học đến tâm sự, cứ thủ thì rồi thì đâu ra đó. Phần nấu ăn, thì vì chồng cũng dễ dãi trong việc ăn uống, con cũng dễ ăn, cho nên không cần trau dồi khả năng nấu nướng mà thành ra nấu món nào cũng dở cả. Còn cho gia đình hạnh phúc thì cũng chẳng có bí quyết gì, cứ để tự nhiên như hơi thở. Khi hạnh phúc, có ai ý thức được đâu, chỉ khi bất hạnh, nhớ lại mới biết đã có một thời hạnh phúc mà khi đó người ta không biết. Còn ghen tuông, thì ai mà không, ghen sao cho hiệu quả thì tôi mù tịt, khó quá. Chúng tôi thường hay hợp bạn bè tâm sự, chuyện trò, giải trí, shopping với những anh chị em bạn cùng sở chứ ít khi gặp bạn bè cùng trường vì mỗi người một nơi, hơn nữa, mỗi người còn có sinh hoạt và trách nhiệm trong gia đình họ. Tôi chỉ đi chùa vào những dịp đồ chạp hay những ngày lễ như Vu Lan, Phật Đản v.v. Đến chùa thì tâm hồn lắng đọng được phần nào. Nghe giảng Phật Pháp thì học hỏi được nhiều hơn. Vui buồn quê người thì ai cũng có, nhưng khôn ngoan nhất là đừng buồn chi cả, cho khỏe trí. Giải quyết khó khăn trong cuộc sống, thì có cái cứ để thời gian rồi nó qua đi, có cái thì phải tìm về gia đình, tìm giúp đỡ và an ủi. Phụ giúp chồng thì làm bớt công việc trong nhà, lo lắng chu toàn cho con cái, để chồng có chút thì giờ nghỉ ngơi. Hoặc tổ chức sinh hoạt gia đình như đi chơi công viên hay đi

biển đạo mất, v.v. Anh hỏi nếu có bà tiên cho một điều ước thì tôi ước gì? Tôi chỉ ước: “Gia đình hạnh phúc, khỏe mạnh, con cái ngoan ngoãn.” Thế là đủ. Còn về quê hương sống hay không sau khi hết CS, thì tôi rất thích sống ở VN, với điều kiện là cả đại gia đình, nếu không thì cũng buồn. Sinh hoạt hiện tại của tôi là làm kỹ sư Công Chánh cho chính phủ tiểu bang California. Về săn tìm việc, thì tôi cũng tương đối may mắn không phải mất thì giờ đi kiếm việc nhiều, vì trước khi ra trường thì được phỏng vấn ngay trong trường và sau đó về đây làm việc cho tiểu bang từ đó đến giờ. Trong công sở, khi tôi gặp khó khăn thì học hỏi những người đi trước, hoặc truy tìm trong sách vở ... Thật ra đi làm ở đâu cũng chán cả, chẳng có gì vui, mà có lẽ không đi làm thì chán hơn. Nghề mà tôi thích nhất là cái nghề không làm gì cả, để có nhiều thì giờ cho gia đình và shopping nhiều mà được lương cao. (Có tí nhiều mới shopping được).

□ HÀNH TRANG NẶNG NHẤT MANG XUỐNG CUỘC ĐỜI LÀ LÒNG NHẢNH NHỤC.

Trả lời của chị Mai

Tôi xin trả lời các câu hỏi mà quý anh gửi đến để đóng góp cho lá thư AHCC. Trước hết, tôi không viết lách bao giờ, hai nửa là nhà tôi không muốn tôi viết đụng chạm đến anh ta. Vậy cho nên tôi yêu cầu các anh đừng để tên anh ấy lên bài viết này. Với bài đóng góp của tôi, tôi mong các chị công chánh khác cũng viết cho tờ “lá thư” để cùng nhau thông cảm.

Làm bạn bao lâu, quen nhau trường hợp nào:

Chúng tôi đã kết hôn 30 năm, mà biết nhau thì hơn 45 năm trước.

Tôi nhớ ngày còn bé, những trưa hè thường theo anh tôi ra bờ sông Saigon, anh tôi và bạn bè anh xuống sông tắm, tôi ngồi trên bờ canh áo quần. Một hôm thấy cảnh sát đến, tôi vợ vội tắt cả áo quần chạy về nhà, anh tôi và đám bạn bè bị cảnh sát bắt nhưng không bị đem về đồn, vì đứa nào cũng trần truồng nhõng nhõng, không tiện dẫn qua đường phố. Rồi anh tôi và các bạn cũng về nhà được nhờ kiếm bao giấy xi măng quấn quanh người làm khổ! Anh ký đầu tôi mấy phát. Thấy dư một bộ áo quần (vì trong lúc vội vàng tôi quên) anh bắt tôi ra sông trả lại áo quần cho khổ chủ. Tôi thấy một anh trần truồng, hai tay khấp giữa gối, ngồi khóc bên bờ đá. Tôi quàng áo quần trả lại, anh chửi tôi: “Đồ ăn cắp. Đồ mất dạy”. Tôi chạy về nhà. Từ đó bọn con gái chúng tôi mỗi lần thấy anh chàng này thì nhảy nhót mà đồng ca: “Trần truồng ngồi khóc bên sông. Thạch Sanh chém búa bể móng hết ngời”. Không biết ai nghịch ngợm đặt ra câu hát, làm anh chàng mỗi lần nghe tím mặt, nắm tay lại, đưa lên cao dọa đâm. Nhưng chúng tôi đâu có sợ. Không ngờ, cái anh chàng trần truồng ngồi khóc bên sông này, lớn lên thành chồng tôi.

Đời sống trong thời kỳ Cộng sản: Khi CS vào thì nhà tôi cũng như đa số các AHCC khác đều đi học tập cải tạo. Tôi ở nhà chăm lo hai con. Trước 1975, tôi làm việc cho một công ty xuất cảng ngư nghiệp, mà chúng tôi có phần hùn vốn, nên tôi đặc trách về hành chánh kế toán. Khi CS vào, thì chúng tiếp thu luôn. Tất cả chúng tôi được lưu dụng, làm công nhân. (Lưu dụng là dung tha và giữ lại dùng). Được như thế, thì chúng tôi cũng đã mừng, vì sợ nhất là chúng nó cướp nhà, đầy đi kinh tế mới, vào những vùng chó ăn đá gà ăn muối, đói khát bệnh hoạn. Chúng thấy tôi mập mập trắng trẻo nên

ghét, lại ăn mặc không lem luốc, bắt tôi hạ tầng công tác, làm những công việc nặng nhọc dơ dáy, như suốt ngày chui vào thùng sắt tây chùi rửa, tôi cũng phải cắn răng làm mà không dám than vãn. Chưa đủ, chúng bắt tôi đi chăn 6 con bò. Các anh biết, tôi là dân thành thị, cả đời chưa dám đứng gần con trâu con bò 10 thước, nay thì đội nón, cầm que đi chăn bò. Tôi chỉ đứng xa xa quát roi vào không khí mà la “hầy, hầy” chứ không dám đến gần. Tôi bị phê bình kiểm điểm, họ buộc tôi phải cắt thêm cỏ cho bò ăn, phải bắt bọ chét cho bò. Tôi khóc ròng. Tôi không dám cãi lại, nhưng cũng không cắt cỏ, và cũng không dám đến gần bò. Ngày xưa nghe bài hát của Phạm Duy: “ai bảo chăn trâu là khổ, không chăn trâu sướng lắm chứ, ngồi mình trâu phát ngọn cỏ lau và miệng hát vui vợ ...” Đó chỉ là những hoang mơ của nghệ sĩ, chứ thực sự thì khác hẳn. Chăn roi, chăn bò, tôi thấy nó khôi hài như những chị cán bộ ngơ ngáo, mới ngày nào ngoài Bắc còn công lưng tay nứu dây thay trâu kéo cày trên những đồng ruộng của các hợp tác xã, nay chễm chệ ngồi trong văn phòng tôi làm chuyện kế toán tài chánh. Sau một thời gian rất ngắn, những con bò tròn trĩnh mập mạp trước kia, nay gầy dơ xương sườn, xương mông, giống như sổ sách kế toán, thì rồi mù không biết đâu mà mò. Đó là cái ưu việt của cách mạng. Sau màn giữ bò, thì chúng đẩy tôi đi canh tác, tăng gia sản xuất, gởi tôi về vùng Long Thành để làm rẫy, trông rọt canh tác kiếm thêm lương thực cho Công ty theo chính sách của nhà nước. May mắn đạo này chồng tôi đi tù cải tạo về rồi, có thể chăm sóc hai con còn bé cho tôi đi lao động. Sau khi anh đi cải tạo về, công an phường khóm cứ hăm dọa đuổi những gia đình cải tạo đi kinh tế mới mãi, bởi vậy cho nên dù bị

hành hạ, tôi cũng phải cố bám lấy thành phố Sài Gòn, phải bám lấy thành phố, không thì chết, đó là những lời khuyên quý báu của bà con ngoài Bắc. Nói là đi canh tác, chứ sức tôi thì chỉ làm trầy đất mà thôi, và hình như không ai muốn cho có kết quả khi thu hoạch, ai cũng phìên phìên, cây cỏ héo hon cũng mặc. Hàng tuần tôi về thăm con, chỉ biết khóc mà thôi. Mấy chị cán bộ vênh váo hỏi, thế thì thời chiến tranh, chúng tôi xa chồng con, đi cho mồn Trường Sơn thì sao, các người chưa bỏ được cái thói tư sản. Rồi những đợt thủy lợi, thủy nông, tôi cũng bị đẩy lên nông trường Lê Minh Xuân cả ba tuần, suốt ngày dầm nước sinh ngang thất lung, dưới nắng chói chan đổ lửa, để chuyển đất cục, Đêm thì ngủ như nơi bụi bờ lau sậy. Có lẽ bị ngâm nước nhiều, nhiễm trùng nên sảy thai trong thời gian đó. Tôi đọc được những những ánh mắt ghen tức của các chị cán bộ khi họ nhìn những bộ áo quần tươm tất bằng các thứ vải tốt đắt tiền mà tôi mặc. “Đi lao động mà mặc những quần này ư?” Các chị hằn học hỏi với giọng chua lết. Tôi thành thật nói không có thứ áo quần xấu hơn, các chị tặng cho tôi những cái nguyệt hấy nhu dao cắt. Tôi mơ hồ cảm thấy mình bị trù dập vì cái tướng đáng mập mạp trắng trẻo và ăn mặc sạch sẽ lịch sự. Có lẽ họ không quen, và thấy gai mắt, nên trù dập cho bỏ ghét. Nhiều lần tôi định xin nghỉ sở, nhưng lại sợ bị ghép vào tội không hợp tác, chống đối cách mạng. Dần dần về sau, mới bớt sợ và bớt bị chúng hành hạ.

Anh chị đến Mỹ hồi nào, đi bằng cách nào?: Tôi đến Mỹ vào năm 1985. Chúng tôi dự tính vượt biên rất sớm, nhưng dường như ai cũng có số mạng, ra đi nhiều lần không thoát. Chúng tôi cũng có đăng ký đi bán chính thức, nhưng rồi cũng hủy bỏ và cũng bị bắt đôi ba lần, may nhà tôi

chỉ bị bắt một lần rồi chuộc ra sớm, anh khai lý lịch giả. Tôi thì bị bắt, nhưng vì có con nhỏ, không ai nhận, nên chúng thường tha về sớm. Nghĩa là cũng tù tội nhiều lần. Chúng tôi bị lừa gạt cũng nhiều, sạch cả vốn liếng. Như một anh AHCC chủ trương, chúng tôi theo chiến thuật “bắt cóc bỏ đĩa” nghĩa là cứ trì chí ra đi, không bỏ cuộc, bị bắt, thả ra là đi liền, đi không được lần này, thì đi lần khác. Tôi cảm thấy như Chúa thử thách lòng thành, cuối cùng cũng đi được đến nơi miền đất tự do.

Xin chị cho biết vài câu chuyện buồn vui khi mới đến Mỹ: – Chuyện vui mà cười ra nước mắt. Tôi nhớ hồi mới đến, ở nhà nhà cậu em. Hai vợ chồng cậu em đi làm từ sáng sớm tinh mơ, không ăn uống chi cả, đến chiều tối mới về, rồi phụ nhau làm cơm, họ ăn chút chút như mèo liếm đĩa, và đi ngủ. Năm vợ chồng con cái tôi đói meo, ăn không no mà không dám nói. Ở Việt Nam thì mình ăn quen mỗi ngày ba bữa đầy bụng, sáng trưa, tối. Nay sáng đã không có chi ăn, buổi trưa thì cô em dâu bảo có bánh mì mềm cắt lát và thịt heo nguội (ham), anh chị và các cháu dùng. Mấy lát bánh mì bèo nhèo đâu có thấm chi với những cái dạ dày đã quen ních đầy cơm buổi trưa, những chén cơm lưng lửng buổi chiều đâu có đủ tráng dạ dày. Tôi nói nhỏ với chồng: “Ở Mỹ mà đói quá, không biết mình có sống nổi qua con trăng không”. Ba tuần chịu đói khát, chúng tôi được dọn ra riêng, việc đầu tiên là nấu một nồi cơm thật lớn, kho một nồi thịt gà cùng hột gà trần ngập, vợ chồng, con cái, ăn cho bụng căng kè, còn ăn thêm cam, nho, táo. Những hoàn cảnh khó nói như thế, không phải chỉ mình tôi gặp phải, mà rất nhiều người tị nạn khác, những ngày mới đến cũng từng trải qua. Bởi vậy, nên sau này, bảo lãnh cho ai, tôi cũng dọn cơm ba bữa ề ề, cho khỏi

vấp vào cái khổ ngày trước của tôi.

Những khó khăn, thuận lợi nào khi mới đến?: Thuận lợi nhất là vì có con nhỏ, chúng tôi được hưởng trợ cấp xã hội một thời gian, khỏi phải quá lo cho sinh kế trong buổi ban đầu. Nhưng chúng tôi phải kiếm việc làm ăn. Bên nhà, tôi tưởng Anh vẫn tôi giỏi lắm, nhưng qua đây mới thấy mình quá tồi tệ. Đến những câu thông thường, người Mỹ nói, mình cũng không nghe được, và chính mình, thì nói ngọng quá, và áp úng cả những câu chào hỏi. Tôi cũng mất tinh thần thật. Tôi bèn đi tìm việc lao động, để khỏi nói tiếng Mỹ. May áo quần tính lỗ, ai cũng làm được cả. Cứ may một ngày 15, 18 tiếng tại nhà, thì kiếm cũng được chút tiền để dành. Chồng tôi ban đầu chỉ tìm những việc tại các thành phố lân cận mà thôi. Nhưng khi một AHCC ghé thăm, thì anh khuyên nhà tôi, đi bất cứ nơi đâu có công việc làm ăn, vì theo anh, đâu cũng là quê hương, mình từ VN qua đây, xa xăm biết mấy, mà không thấy xa, nay công việc trên nước Mỹ thì gọi là xa mà ngại không đi, thì vô lý quá. Ngay cả Alaska, nếu có việc cũng đi. Bất cứ ở đâu, người Mỹ sống được, thì mình cũng phải sống được. Còn may mắn, thì việc đầu tiên tôi kiếm được cũng nhờ đi mua đồ cũ (garage sale). Một bà bán garage sale mách cho tôi sở điện có tuyển dụng nhân viên đi đọc đồng hồ điện, chồng bà đang làm việc tại công ty điện. Bà chỉ cho tôi đi lấy đơn, và còn nhờ ông chồng hướng dẫn cho tôi cách thi cử, cách trả lời câu hỏi, nhờ là đàn bà, và thuộc sắc dân thiểu số, tôi được tuyển dụng. Tôi được việc, và mang đồng phục đi đọc đồng hồ điện. Họ giao cho khu nhà đồi núi. Tưởng là dễ, nhưng mấy ngày đầu, hai chân đau buốt vì lên xuống dốc suốt ngày, đi cà lết như người tàn tật. Nhưng sợ nhất là chó. Mình vào nhà người ta

đọc đồng hồ điện, thấy những con chó to tướng như bê con, răng lởm chởm, lưỡi le ra dài thòng, nghĩ nó đớp mình một cái thì cũng đi đời. Nhưng chó Mỹ thấy thì khiếp, mà lại ít con dữ dằn, rất dễ thân thiện. Đồi đi đang lom khom đọc đồng hồ, con chó to tướng đến ngửi sau lưng làm quen, sợ đến mồ hôi ra ướt đầm đề, đến nỗi đọc lộn cả số. Mỗi đêm về nằm chán nhức ngủ không được, định bỏ cuộc, nhưng nhớ đến những ngày đi chân bò bên nhà thì phải cố gắng. Đêm nào cũng nằm mơ thấy bị chó cắn xé, là hết sợ hãi. Ông xã tôi bảo thôi, kiếm việc khác làm, dù việc tốt đến mấy, cũng hại tâm thần quá. Tôi tiếc, không bỏ cuộc. Phải mấy tháng sau mới hết đau nhức, sau đó thì như tập thể dục, lại ăn được, ngủ được, nhưng vẫn còn sợ chó, mặc dù có mua được cái máy trị chó, chỉ bấm lên, phát ra tiếng, con chó chịu không nổi bỏ đi. Nhờ làm nghề này, mà một thời gian sau tôi chuyển qua ngành bán bảo hiểm sức khỏe và bán nhà cửa.

Các cháu ở gần không, hay về thăm không?: Hai cháu lớn thì đã tốt nghiệp đại học, đi làm xa, mỗi năm về thăm vài lần. Cháu nhỏ cũng đi học xa, mỗi năm chỉ về một lần. Nhà chỉ còn hai vợ chồng. Các cháu khi có dịp thì về thăm gia đình, để cảm được cái không khí ấm cúng ngày trước. Bởi vậy, khi các cháu về, thì chúng tôi cũng giới hạn sinh hoạt bên ngoài, hoặc ông xã tôi lấy phép nghỉ, đi chơi với các cháu.

Sống ở ngoại quốc có gì thích hợp, có gì không thích hợp? Thích hợp nhất với tôi là đi shopping. Hàng hóa nhiều, lại hay có dịp đại hạ giá (sale), mỗi tuần có thể đi shopping gần hàng hóa cũng đã con mắt, không cần phải mua, vì nghĩ ra, áo quần cũ, mặc cho đến chết, chưa chắc đã hết. Cái không thích hợp là Hamburger (bánh mì thịt). Chỉ ăn

một cái là ớn một đời. Không hiểu sao các tiệm hamburger vẫn sống mạnh sống hùng.

Công việc nội trợ có mệt lắm không? Làm sao cho biết hết việc? Phải nói, kể từ ngày các cháu đi xa hết, công việc nội trợ với tôi, mệt nhất là phải nghĩ ra hôm nay ăn món gì, chứ nấu ăn thì không thành vấn đề. Chung quanh vùng tôi ở, có hàng chục tiệm nấu đồ ăn sẵn, chỉ đưa ngón tay chỉ món nào, là có ngay món đó mà ăn. Họ bán cả từ canh chua, canh khổ qua dồn thịt, canh rau lang, cá kho, cá chiên, cá hấp, đủ thứ rau xào, gà hấp, gà quay, vịt quay, nắm kho... không thiếu thức gì. Nếu thấy không bằng lòng món nào cả, thì bốc điện thoại kêu tiệm mua. Đem về còn nóng, khỏi hâm, trải tấm họa đồ cũ mà ông xã tôi đem về rất nhiều, dọn cơm ra đĩa nhựa, ăn chén nhựa, ăn xong, cuộn tờ họa đồ lại, đem bỏ thùng rác, khỏi lau bàn, khỏi rửa chén bát. Khi có khách đến chơi, chỉ cần điện thoại ra tiệm, nửa giờ sau, họ mang thức ăn còn nóng đến nhà. Những món ngon nhất, và đầu bếp thành thạo nhất. Không phải cặm cụi nấu nướng, vừa cực, mà khách ngại ngừng vì làm chủ nhà bận rộn.

Chăm sóc dạy dỗ con cái thế nào? Chăm sóc chồng thế nào? Con cái thì phải thương yêu và dạy dỗ, phải nói cho chúng biết cái đúng cái sai và việc gì nên làm, việc gì không nên làm, tại sao. Đừng tưởng nó còn nhỏ mà không hiểu lời người lớn, những lời nói phải, thấm dần vào tâm trí chúng. Kỵ nhất là đừng tạo cho chúng có ý tưởng chống đối lại cha mẹ. Mình cũng phải cởi mở, am hiểu và thông cảm cho chúng. Không để cho tự do quá trớn. Cái gì cũng phải có giới hạn không được vượt qua. Dịu dàng khuyên bảo nhiều hơn la mắng. Khi không bảo được, cũng phải dùng biện pháp mạnh và giải

thích rõ ràng. Còn phần chồng, cũng rất dễ mà rất khó, tình thương và hy sinh là lợi khí lớn nhất của người đàn bà trong gia đình hạnh phúc.

Món gì nấu ngon nhất, món gì nấu dở nhất? Món tôi nấu dở nhất là nấu nước sôi. Còn món ngon nhất, thì rất nhiều, tôi nhờ các đầu bếp thiện nghệ tại các tiệm nấu. Mỗi tiệm có vài ba món ngon đặc biệt, tôi ghi sẵn. Cam đoan là ngon. Tiệm nấu, thì vừa ngon, vừa mau, vừa rẻ hơn mình mua vật liệu về tự nấu. Có lẽ các chị Công Chính khác không đồng ý với tôi ở điểm này, nhưng khi các chị ở thành phố tôi, thì chắc không ai phủ nhận điều tôi nói.

Bí quyết về gia đình được hạnh phúc: Dễ lắm. Tôi còn nhớ hồi nhỏ, có đọc cuốn sách nào đó, quên mất, sách nói rằng, con chó chẳng học hành, chẳng có bằng cấp gì, không cần lao động, không làm lụng gì, mà suốt đời được nuôi nấng, thương yêu, quý mến. Tại sao? Vì nó đem đến cho con người tình thương chân thật, nguồn vui êm đềm, không bao giờ gây rắc rối, không bao giờ đòi hỏi, và chịu nhẫn nhục, trung thành. Đọc một ngàn cuốn sách tâm lý, học một chục triết thuyết, không bằng triết lý vô học của một con chó. Đó là bí quyết duy nhất của tôi.

Có ghen không, và ghen sao cho hiệu quả? Ai mà không ghen. Còn là con người thì sao thoát được thất tình lục dục. Ghen mà cất mắt của quý như một bà Mỹ nọ thì tục quá, ghen như Hoạn Thư thì ác, ghen như đốt cháy, bắn bỏ, thì mang tù tội cho mình, khổ cho con cái. Vấn đề là làm sao cho gia đình hạnh phúc, để người chồng thấy mình không nên bỏ mối bất bồng, mà có thể mối cũng không còn mà bồng cũng chẳng có. Bất cứ ai, khi ăn cơm nhà thật no, dù là cơm rau dưa cà, đã no cảnh hồng ra rồi, thì dù có ai mời nem công chả phụng cũng không muốn ăn. Tạo hạnh phúc

gia đình, tạo không khí ấm áp, hòa thuận là một lối ghen hiệu quả nhất.

Khi chồng gặp khó khăn bức bối ngoài đời, thì làm gì để giúp? Cũng như tất cả mọi người khác, chỉ biết an ủi, vỗ về, phân tích hơn thiệt. Tôi thường hay nói rằng, nếu không chịu nổi thì anh nghĩ việc cho khỏe, một mình tôi đi làm việc cũng đủ cho gia đình đưa muối qua ngày. Mình làm bất cứ việc gì cũng đủ sống, không cần phải bám lấy một công việc nào. Và nhắc cho anh câu nói trứ danh của người xưa: “Hành trạng nặng nhất mang xuống cuộc đời là lòng nhàn nhạt”.

Phục chồng ở điểm nào nhất, thương chồng ở điểm nào nhất? Phục nhất là lòng vị tha. Anh thường sẵn sàng tha thứ cho bà con, bạn bè, không để tâm thù oán ghét bỏ ai lâu. Tôi thương chồng nhất ở điểm anh rất “người”. Có cả cái xấu, lẫn cái tốt, không quá lý tưởng, cũng không quá thực tế, trung dung, không quá khích và phán đoán người khác rất rộng rãi. Gặp đàn bà đẹp, anh cũng ưa nhìn, như nhìn bức tranh, nhìn phong cảnh, tôi không lấy đó làm ghen tức. Anh cũng có những tính xấu vặt vãnh, không trầm trọng, và cũng có thể nhờ đó, mà dễ thông cảm cho vợ con, bạn bè. Tôi không muốn sống chung với một ông thánh, cái gì cũng thánh thiện quá, thành khó khăn, thành bó buộc, ngột ngạt.

Nếu bà tiên cho một điều ước, thì ước gì? Một điều ước thì khó quá, tôi muốn có mười điều ước cơ. Tôi ước Việt Nam và thế giới không còn Cộng sản nữa, quê hương VN thanh bình, dân chúng sống đời hạnh phúc ấm êm. Nghe ra thì có vẻ hơi lý tưởng, nhưng những điều có có thể có dễ dàng cho dân mình, không phải là quá xa và là ảo tưởng.

❑ ĐỂ GIẢI TỎA BỨC BỘI CHO CHỒNG THÌ MI, MI, MI ANH MẤY CÁI.

Trả lời của chị Phương Thảo.

Tôi xin trả lời các câu hỏi như sau:

Nhà tôi và tôi kết duyên đã 11 năm, mà quen nhau trong một buổi họp mặt của báo Tuổi Ngọc, cách 17 năm. Toàn thể gia đình tôi đến Mỹ từ hồi 1975. Sống ở ngoại quốc thì có nhiều cái thích nhưng ít cái hợp. Ngoài công việc sở, việc nội trợ, tôi còn đi học graduate school về International Education, còn sinh hoạt trong hội chuyên gia và đóng góp vật lực tài lực yểm trợ cộng đồng. Công việc nội trợ tuy rất bận rộn mệt nhọc, nhưng nhờ có ông xã hết mình hỗ trợ, chia gánh nặng cho nên rất an ủi. Chăm sóc con thì phải làm bạn, thân tình với chúng, mà chăm sóc chồng, thì phải chăm sóc như bố của mình. Tôi thì nấu món chay ngon nhất, nấu món mặn dở nhất. Bí quyết hạnh phúc gia đình, là mình tiếp tục làm “em bé” để cho chồng chịu chuộng. Tôi cũng biết ghen như mọi người đàn bà khác chứ. Ghen cho hiệu quả là không thèm nói, chờ khi biết mình sai lầm rồi thì thảo luận. Còn hợp bạn bè, thì từ khi có con cái, bận rộn quá, ít có dịp gặp nhau. Thỉnh thoảng tôi cũng đi chùa, đọc sách đạo, sách thiền, thấy lòng vô cùng an lạc. Trong cuộc sống, mình muốn làm quá nhiều việc, mà thời gian thì hạn hẹp, nên phải biết chia thì giờ và phải biết tỉnh thức trong từng phút giây. Khi chồng tôi có những khó khăn phiền muộn ngoài đời, thì công hiệu nhất để giải tỏa, là ... mi, mi, mi anh và nhắc anh nhớ đến cái vô thường của cuộc đời. Vấn đề phục chồng ở điểm nào, thương chồng ở điểm nào, thì vì anh chính là tôi, và tôi cũng chính là anh (tuy hai mà một), thật khó bàn về chính mình. ở

đây, tôi không thay chồng làm việc gì hết. Lúc nào đối với chồng, tôi cũng vẫn là “cô em” nhỏ bé của thời mới gặp, dù cho mai sau già 70, 80 tôi cũng vẫn là em bé của chồng tôi. Nếu bà tiên cho tôi một điều ước, thì tôi ước có một cháu bé gái, xinh xắn và dễ thương, và giống như tôi. Mai sau hết Cộng sản thì tôi về lại quê hương chứ, sao lại không. Tôi sẽ ở Đà Lạt, lên một ngọn đồi cao nhất, trong một căn nhà màu trắng do tự tay tôi thiết kế đồ án xây cất. Tôi đã hoạt động trong ngành kiến trúc từ 1985 đến 1991, nay thì làm mẹ của hai hoàng tử bé bỏng. Khi tìm việc, thì chẳng cần chiến thuật gì cả, cứ tìm qua nhật báo, dễ dàng. Khó khăn trong công việc làm ăn là có quá nhiều nam giới trong lãnh vực kiến trúc, nên rất nhiều cạnh tranh, chen đua. Nếu cho tự do lựa chọn nghề nghiệp, thì tôi chọn nghề viết văn. (Nhưng phải bán được sách thì mới thành “nghề” được”.

❑ KHÔNG ĐAU HÀNG CHO ƯỚC VỌNG LÀM SAO ĐỂ HÔM NAY ĐẸP HƠN HÔM QUA

Trả lời của chị HL.

Tôi được may mắn là có việc làm ngay từ năm 18 tuổi và chưa từng phải làm cái résumé bao giờ. Nay phải kê khai lý lịch với 29 câu hỏi của ban PTLTCC, tôi rất ngỡ ngàng tự hỏi sao ban PT không làm theo dạng ABC khoanh có phải đỡ khổ không? Tôi thì hồi nào tới giờ vẫn được chị Tuấn và chị Mã Minh coi như em, nhưng về mặt tuổi tác thì được kể như đàn chị của chị Duật và chị Tươi. Thú thật với quý Ái Hữu là tôi chẳng có một bằng cấp nào hết, nhưng nhờ trông cậy vào khoản điều kiện tuyển dụng nào cũng có ghi rõ là bằng cấp xxx hoặc kinh nghiệm. Nhờ vậy mà từ một cô gái nhút nhát,

từ một cơ sở khởi đầu chỉ có 2 mạng, tôi trở thành một manager hồi nào không hay của một công ty với một nhân số 14 người (nhỏ nhất 3 tuổi), chưa kể qua năm tới sẽ thuê thêm một nữ nhân viên tập sự nữa, còn nhà tôi thì rút lui dần về cố thủ vai trò cố vấn kỹ thuật....

Tôi lập ngân sách, giữ sổ sách chi thu kiêm lo trước là gia đạo sau là gia chánh và cho tới nay, tôi vẫn không cần đến cái máy điện toán mà tiền nong của công ty chẳng sai chạy 1 xu nhỏ nào.

Tuy là công ty gia đình, vì ban ngày trong giờ làm việc, có một mình tôi ở nhà nên tôi mất rất nhiều thì giờ trả lời điện thoại mà hầu hết là của các thành viên gọi về. Ngày nào tôi cũng cố gắng dành 1 giờ đồng hồ để tập thể dục theo tape, nhưng mới sáng ra, nhiều khi chưa kịp chuẩn bị công việc gì, thì... chuông reo.

– HL đấy à, tập thể thao chưa? Chiều nay tôi ra thư viện trả sách nên về chậm dừng chờ nhé.

Hoặc:

– Mom, chiều nay ăn gì thế?

Hoặc là tâm sự tràng giang đại hải của mấy nữ nhân viên.

Tôi không có món gì nấu dở nhất, nhưng còn món gì nấu ngon nhất thì khó nói quá. Mặc dầu là kinh nghiệm từ Việt Nam cũng không thể khai gian được. Ví dụ nếu nói món ốc nhồi hấp lá gừng thì chị Tuấn la chết, còn phở hay nem nướng thì rõ ràng là qua mặt chị Hòp, chị Tươi.

Vậy món tôi nấu ngon nhất có lẽ là món mì vịt, vì Ái Hữu chúng ta ít có người Việt gốc Hoa để mà lật tẩy.

Chiều thứ Sáu và chiều thứ Bảy nào, toàn bộ nhân sự cũng tụ tập picnic tại trụ sở công ty hoặc để cùng đi ra ngoài ăn tiệm. Chưa kể những ngày thường, đôi ba ngày cũng có một cánh chim lẻ muốn trở về tổ ấm.

Có lần điện thoại reo:

– Mom, chiều nay con lại ăn chiều được không?

– Sao hôm qua mày nói không đến, thành ra tao không chuẩn bị đồ ăn.

– Con ghé fast food mua rồi mang lại được không?

Giờ đây sau 42 năm từ ngày ký giao ước lập công ty đến nay, trải qua bao nhiêu đổi thay, những giờ phút lo âu xen lẫn những ngày mừng vui, tôi suy gẫm lại và thấy rằng thành công hay thất bại, cái gì cũng chẳng qua cái Số cả.

Duy trì được hòa khí giữa các thành viên, giữa thành viên và ban giám đốc và tạo được niềm vui chung trong tổ hợp nhiều lúc cũng làm tôi điêu đứng nhưng rồi kết quả đạt được là nguồn khích lệ để tôi không đầu hàng với ước vọng làm cho ngày hôm nay tốt đẹp hơn ngày hôm qua. Chúng tôi luôn luôn chủ trương thân mật, không câu chấp đối với con cái nhưng không vì lụy tình con cái mà thiếu cương quyết như một Ái Hữu đã viết trong LTCC kỷ trước:

– Đừng để tiền cho con cái và cố gắng tự lập về tiền bạc.

Phải nói là không có sự nâng đỡ, hướng dẫn của cố vấn và cũng là bạn đời của tôi thì chẳng bao giờ tôi có ngày nay. Chính những phương hướng xử thế hàng ngày nó tạo nên nếp sống của gia đình bạn chứ chẳng phải do những quyết định lớn lao nào đâu. Riêng tôi, tôi cũng hãnh diện đã ảnh hưởng nhiều đến 2 sự đổi thay quan trọng trong cuộc sống của chúng tôi. Ngày Việt Cộng tiến chiếm miền Nam, khi nghe trong radio chánh phủ tuyên bố đầu hàng, tôi đã khóc trước viễn ảnh tuyệt vọng vì đến giờ đó mà chẳng thấy bóng dáng USAID đâu. Tôi không ngừng nhắc nhở nhà tôi nghe ngóng cơ hội thoát khỏi nếp sống ngọt ngào dưới chế độ

áp đặt mới, nhưng nhà tôi chắc lúc đó còn phân vân nghĩ đến cảnh chiếc ghe nhỏ bé lênh đênh trên biển cả mênh mông, bất cứ một rủi ro gì cũng vô phương chống đỡ nên cứ lặng thinh chẳng hề kể cho tôi biết vụ vượt biên của anh Thịnh rồi kể đến anh Ái Văn. Mãi sau này khi có cơ hội thuận lợi đưa tới, nhà tôi mới tiết lộ và chúng tôi chẳng còn lý do lùi bước nữa và nhờ trời: THOÁT.

Sau mấy tháng ổn định tại một tiểu bang giáp biên giới Canada, miền xa xôi khi ho cò gáy, mùa đông lạnh giá, tôi được anh chị Giác ủng hộ một chuyến về thăm Cali cho biết sự tình. Để rồi sau đó, tôi thấy phải về Cali mới khá được, mặc dầu nhà tôi đã có job tốt và các cháu đều được ăn học đàng hoàng.

– Tôi đã đem gia đình sang đây rồi. Bây giờ tùy HL muốn làm sao thì làm, tôi không chịu trách nhiệm nữa.

Nhà tôi nói vậy kể như là không đi rồi. Tôi hờn dỗi. Rồi một ngày mùa hè, dịp các cháu bãi trường, nhà tôi bỏ job, toàn bộ gia đình với tất cả nôi niêu, chén đĩa chất chật trên chiếc Ford Granada đời 78, đã trên 70 ngàn miles, khởi hành đi về Cali, qua các vùng đồng bằng Nebraska, đồi núi và sa mạc Colorado và Utah. Đêm đến tìm vào một motel, đậu xe xa xa chỗ vắng phòng, cử một đại diện vào thuê một phòng rồi sáng sớm hôm sau tiếp tục cuộc hành trình.

Gia đình tôi đã có nhiều dịp đi du lịch ngoại quốc. Trong chuyến đi Trung Quốc, có một cặp vợ chồng người Hoa, chồng 70, bà vợ 68 nhưng trước kia là giáo viên thể dục ở Trung Học nên cung cách đi lại trông còn khỏe mạnh lắm và chuyện như pháo rang. Khi tới một động nổi danh ở Hàng Châu, trong khi đoàn người vào trong động xem thì ông chồng được bà vợ cho ngồi trên một

chiếc ghế xếp nhỏ mang theo, chờ ở ngoài. Lúc đó, nhà tôi có nói:

– Nếu chờ đến lúc tôi về hưu mới đi du lịch xa thì có lẽ lúc đó HL cũng phải mua cho tôi một cái ghế xếp như vậy.

Kỷ niệm mà tôi ưa nhất trong những kỳ đi ngoại quốc là lần chúng tôi cùng với hai cháu nữa đi Egypt, hai vợ chồng tôi chung một phòng đầy đủ tiện nghi trên một chiếc tàu chạy trên con sông Nile. Buổi chiều nhìn trên sông phản ánh tà dương, xa xa mấy con cò trắng giữa đám lau sậy trông rất êm đềm và nên thơ.

Chúng tôi thức khuya nghe tiếng máy chạy trong đêm, tiếng nhân viên và thủy thủ gọi nhau khi đến kè nước (ecluse), phải chờ nước 2 bên bằng nhau mới mở được 2 cánh cửa chắn ngang sông, cho tàu vào để ngược dòng nước. Chỉ tiếc là sau đó, giấc mộng của tôi bị phá vỡ vì có tiếng gõ cửa. Nhà tôi bức mình ra mở cửa và hỏi ai thì ra một ông bồi phòng hỏi:

– Tôi mang thêm khăn lông cho ông bà.

Có lẽ họ lộn phòng vì chúng tôi không hề gọi house keeper trước đó nhưng ở Egypt, hotel nào cũng vậy, bồi phòng kiểm đủ mọi dịp để kiếm tiền típ.

□ “MUỐN GIA ĐÌNH HẠNH PHÚC THÌ CÁC BÀ ĐỪNG HAY SINH SỰ”.

Trả lời của chị KH.

1. Chúng tôi lấy nhau được mười lăm năm, chúng tôi quen nhau qua một người bạn học chung khoa học với nhà tôi ở Việt Nam cũng là bà chị họ của tôi.

2. Gia đình bên tôi rời Việt Nam năm 1975 và đi toàn gia đình, riêng có ông cụ thân sinh ra tôi còn kẹt lại vì phải đi học tập, vừa mới sang Hoa

Kỳ gần bốn năm. Riêng về bên nhà tôi, anh chị em cũng phải chia làm nhiều chuyến mới thoát khỏi vòng tay gian ác của Cộng sản Việt Nam. Rất gian nan và vất vả.

3. Khi mới tới Hoa Kỳ thì ai cũng gặp phải nhiều trở ngại, điều khó khăn nhất là về ngôn ngữ. May mắn thì gia đình vẫn có từ xưa đến nay, nếu không có thì chị em chúng tôi đã không đi được trọn cả gia đình, có rất nhiều ân nhân thương và thường hay giúp đỡ gia đình tôi.

4. Chuyện vui buồn thì ai cũng có cả. Vui vì mình biết rằng mình đã đến được bến bờ Tự Do. Không những cho bản thân mình mà còn cho các thế hệ tương lai sau này, của con mình được sáng sủa hơn, học hỏi nhiều điều văn minh của Âu châu v.v. Buồn vì mình phải xa quê hương nơi mà mình được sinh ra và lớn khôn ở đó, có rất nhiều kỷ niệm buồn và vui lẫn lộn.

5. Gia đình hồi mới qua đến nay đã phải di chuyển khoảng bốn năm lần, mỗi lần đi thì rất khó khăn, vì gia đình đông con mà phần lớn toàn là đàn bà con nít nên vấn đề khuôn vác rất vất vả, mệt nhọc.

6. Các cháu nhà tôi hãy còn nhỏ nên vẫn ở bên cạnh chúng tôi.

7. Người ta thường nói: Trước lạ sau quen, sống ở đâu lâu thì mình quen ở đó. ở lâu dần dần mình cũng phải tập làm quen với đời sống và phong tục tập quán của nước người, có một điều là ngôn ngữ bất đồng nên vấn đề thông cảm sẽ khó khăn hơn.

8. Ngoài công việc nội trợ hàng ngày ra, tôi còn nhận trông thêm trẻ để phụ giúp gia đình cho cuộc sống được thoải mái hơn vả lại tôi còn có điều kiện được ở gần với con tôi trông nom và dạy bảo chúng, cho nên vấn đề sinh hoạt cũng như cộng đồng khác tôi hoàn toàn không còn

thời giờ.

9. Tuy rằng ở nhà nhưng công việc hàng ngày linh tinh, lật vật có trăm ngàn thứ việc để làm rất bận, cho nên như quý vị đã nói ở bên Việt Nam hầu như mỗi gia đình đều có kẻ ăn người ở, qua đến bên này tự mình phải lo hết mọi việc, nên tôi tự viết cho mình một cái thời khóa biểu vừa đủ các công việc cho mình làm mỗi ngày.

10. Mỗi một gia đình đều có lối sống riêng của họ, sự chăm sóc dạy dỗ con cái cũng vậy. Với tôi, chăm sóc cho chồng và dạy dỗ con cái là điều khó khăn nhất. Con cái thì lớn lên, mỗi tuổi mỗi khác nhau. Cha Mẹ sinh con, trời sinh tính, tính tình mỗi đứa trẻ lại càng khác nhau hơn. Có đứa thích nhu mà cũng có đứa thích cương, làm cha mẹ phải hiểu ý từng đứa con của mình mà dạy dỗ, luôn luôn nhắc nhở và khuyên bảo chúng điều hay lẽ phải, làm gương sáng cho con mình noi theo. Quan trọng nhất là nên dành nhiều thời giờ để tìm hiểu và gần gũi con cái mình nhiều hơn, để đứa trẻ có tình thương và sự an toàn khi ở gần cha mẹ. Còn việc chăm sóc cho chồng cũng vậy thường dùng những lời dịu dàng mà nói với chồng, để ý và săn sóc sức khỏe, khuyến khích chồng năng chơi thể thao môn nào mà chồng mình thích nhất, thường thay đổi các thức ăn ngon cho cả nhà được thưởng thức.

11. Tôi cũng không phải là một đầu bếp giỏi, có điều là món nào tôi làm cũng được coi là nấu khá chứ không tệ lắm.

12. Muốn cho gia đình được hạnh phúc điều quan trọng nhất là các bà đừng có hay sanh sự, hoặc lớn tiếng hay khó khăn với chồng con mà nên dành nhiều thời giờ để chăm sóc cho con cái và thường hay nấu những thức ăn ngon, lạ miệng để cho gia đình có dịp được thưởng thức,

năng tổ chức những cuộc đi chơi chung có tính cách gia đình như đi picnic, đi cắm trại, đi bơi lội, đi bách bộ ở các công viên, bờ hồ, và bãi biển v.v.

13. Ớt nào mà ớt chẳng cay, gái nào mà gái chẳng hay ghen chồng. Các cụ thường nói như vậy mà! Tôi nghĩ tôi cũng là một trong những loại ớt cay đó, mình có ghen cũng là một phần tô điểm đẹp thêm cho hạnh phúc của đôi bên, khi ghen tôi thường hay nói bóng nói gió để cho ông xã biết là mình đang ghen.

14. Thừa cố, gia đình bên tôi và ông xã tôi rất đông anh chị em nên hầu như vài tuần chúng tôi lại họp mặt trò chuyện ăn uống và shopping nữa, nói đến shopping là trúng tủ của chị em gái chúng ta rồi đó.

15. Vì rời VN quá lâu nên tôi không còn nhớ rõ lắm cách sinh hoạt của gia đình.

16. Đi chùa thì lâu lâu chúng tôi cũng có đến, nhưng chỉ đi vào những ngày lễ lớn như lễ Phật Đản, đêm Giao thừa v.v. tìm an ủi thì không có, nhưng đi để cầu an, cầu phúc lành cho gia đình thì có.

17. Sống với Cộng sản thì tôi chưa được sống qua, nên không có ý kiến.

18. Như đã nói chuyện, vui và buồn thì ai cũng có cả. Vì gia đình chúng tôi rất đông anh chị em nên vấn đề lập gia đình hầu như cứ vài năm lại có. Đám hỏi, đám cưới một lần sau đó thì các em tôi họ sanh con, đẻ cái, rồi đây tháng, thôi nôi v.v. Cho nên tiệc rượu ăn uống luôn luôn. Nhìn thấy con, cháu khôn lớn trưởng thành và nên người đó cũng là niềm vui. Trong đời sống chúng ta ai cũng phải qua sinh, bệnh, lão, tử, tre già thì phải có măng mọc. Lứa trẻ khôn lớn thì ông bà cha mẹ đầu cũng phải bạc, sức khỏe cũng yếu dần đi, rồi cũng phải từ già con cháu để về bên kia thế giới và mình cảm

thấy buồn mất đi người thân thương nhất.

19. Trong cuộc sống của mỗi chúng ta theo tôi nghĩ thì ai cũng có ít nhiều khó khăn cả, tôi cũng có và các bạn chắc cũng không ngoại lệ. Điều quan trọng nhất là làm sao để vượt qua thời kỳ khó khăn đó, chúng ta phải cố gắng, chịu khó và kiên nhẫn thì tất cả mọi khó khăn sẽ được vượt qua.

20. Khi ông xã có việc khó khăn ngoài đời, bực bội, muộn phiền, thì gia đình, vợ cũng như con cái phải tìm cách an ủi kể những chuyện vui hàng ngày xảy ra ở trường học, những mẫu chuyện vui nho nhỏ. Tránh không bao giờ đề cập đến những chuyện có tính cách bực bội, đừng đổ thêm dầu vào lửa. Khuyến con cái đừng có gây gỗ, đánh nhau, hoặc nói lớn tiếng. Để tránh đi những áp lực và căng thẳng đầu óc cho ông xã.

21. Trong đời làm vợ một anh Công Chánh tôi chỉ phục nhà tôi một điểm là anh ấy có đầu óc tổ chức, về vấn đề tài chánh rất giỏi. Yêu thích anh ấy ở điểm chịu khó và biết lo cho gia đình và ghét anh ấy ở điểm là cứ mỗi lần đi ciné là hay ngủ ngục trong rạp hát.

22. Tôi được cái may mắn là khi còn nhỏ tôi được sự lo lắng và chăm sóc của cha mẹ. Khi lớn lên lập gia đình, tôi lại được nhà tôi lo và săn sóc như khi ở nhà với bố mẹ.

23. Con người của tôi rất nhiều tham vọng. Nếu có bà tiên cho tôi một điều ước, tôi ước tôi sẽ được thêm ba điều ước nữa. Tôi ước cả thế giới được Hòa Bình không còn chiến tranh, chém giết và không có thiên tai, để người người được sống an bình hạnh phúc. Ông, bà, cha, mẹ trẻ mãi không già được sống đời bên cạnh các con.

24. Mai sau nếu đất nước hết cộng sản thì tôi sẽ đem con cái tôi

trở về thăm quê hương thăm danh lam, thắng cảnh. Nhưng sống ở Việt Nam thì không, có thể khi về già, mai này con cái trưởng thành có gia đình, sự nghiệp cuộc sống yên ổn, có lẽ chúng tôi hai vợ chồng già sẽ về sống luôn tại đó (nếu hoàn cảnh cho phép).

❑ “SẢN” CHỒNG TỪ THUỞ BƠ VO MỚI VỀ.

Trả lời của chị N.H.

Chúng tôi kết bạn đời đã được 25 năm. Quen được nhau do bạn bè giới thiệu. Ngày đầu gặp nhau tại nhà.

Về chuyện vượt biển tìm tự do, chúng tôi đi lẻ tẻ. Tôi rời Việt Nam năm 1977 với đứa con gái lớn 4 tuổi. Nhà tôi đi sau năm 1980 vì bị tù cải tạo cộng sản.

Khi mới đến Mỹ có nhiều khó khăn lắm: phải tự lực cánh sinh, nuôi con, lo nuôi chồng từ tội, nhưng may mắn vì có anh chị giúp đỡ vật chất và tinh thần nên dễ dàng hội nhập xã hội Mỹ. Khi mới đến, vui vì thấy con cái có tương lai ở xứ này nhưng cũng buồn vì nhớ nhà tôi đang chịu khổ ở tù cải tạo.

Từ ngày qua Mỹ cho đến nay chúng tôi không di chuyển đi đâu cả. Đã “đến được đây rồi thì ở lại đây”. Chúng tôi ở California từ năm 1977 cho đến nay.

Con cái thì ngoại trừ cháu lớn đi học xa, còn hai cháu nhỏ thì còn ở nhà với chúng tôi.

Sống ở Mỹ này, điều mà tôi thích nhất là được tự do thoải mái nhưng cuộc sống ở đây tuy đã được ổn định rồi mà chúng tôi vẫn thấy tinh thần luôn bị căng thẳng, phải lo lắng nhiều thứ hơn ở Việt Nam.

Ngoài việc nội trợ, tôi hiện làm công chức chính phủ tiểu bang (Caltrans District 12) và cũng có tham dự Hội Quốc Gia Hành Chánh của nhà tôi.

Công việc nội trợ ở nhà thì cũng thoải mái vì ở đây đầy đủ tiện nghi, chợ búa lại gần nhà, thực phẩm mua gì cũng có.

Chăm sóc con cái thì cứ theo câu “dạy con từ thuở còn thơ”. Còn chồng thì “săn” chồng từ thuở bơ vơ mới về. Xin hiểu săn đây là săn sóc chứ không phải săn đuổi đâu nhé.

Về gia chánh thì món ngon nhất tôi nấu được là món rau luộc và món trứng luộc. Món tôi nấu dở nhất là món cơm trắng: khi thì cơm nhão khi thì khô không bao giờ vừa ý cả.

Theo tôi, muốn để cho gia đình có hạnh phúc thì phải có tiền. “Tiền” là căn bản của “đạo đức”, và nề vợ là căn bản của “hạnh phúc”.

Hỏi tôi có ghen không? Chắc chắn là có! Khi ghen thì không nói chuyện với ông xã (quiet).

Tôi hay họp bạn bè tâm sự, chuyện trò, giải trí, shopping đều đều, cái nào cũng có.

Trước 75 thì chồng tôi làm công chức Hành chánh, tôi ở nhà trông con. Vui là có đứa con đầu lòng và cuộc sống êm đềm, hạnh phúc. Thuận tiện là trong gia đình đã không phải lo nghĩ nhiều.

Tôi có đi chùa đôi lần. Đến chùa, lòng cảm thấy bình an, tìm được sự an ủi trong tâm hồn.

Khó khăn nhất là thời kỳ sống với cộng sản là chồng tôi đi tù cải tạo, tôi ở nhà nuôi con một mình.

Ở đây, vui buồn đều có. Vui thì lâu lâu họp picnic cùng các anh chị em Việt Nam Công Chánh. Buồn là con đi học xa, sợ ảnh hưởng nơi lạ.

Thỉnh thoảng tôi cũng có gặp khó khăn trong cuộc sống. Muốn giải quyết khó khăn thì hỏi ý kiến ông xã, bạn bè thân, anh chị em ruột thịt góp ý kiến xây dựng để vượt qua.

Khi nhà tôi có việc khó khăn ngoài đời, bực bội, muộn phiền thì tôi an ủi, giúp cho ảnh hạ hỏa (cool down).

Trong đời làm vợ, tôi phục anh vô tâm, không biết giận và yêu anh nhất là anh có tâm hồn văn nghệ sĩ tính, không lo lắng. Và không ưa nhất là “cố tình” quên việc nhà mặc dù đã được nhắc nhở nhiều lần.

Ở xứ người, đàn bà cũng như đàn ông, đều xông xáo ra đời kiếm sống, nâng đỡ nhau, nhưng vui vì có thêm tài chánh để lo cho con cái ăn học khá hơn.

Nếu có bà tiên cho một điều ước, thì tôi ước rằng tất cả con cái đều ngoan ngoãn, nên người.

Mai sau, nếu đất nước hết cộng sản thì tôi cũng không về Việt Nam sống, chỉ về thăm viếng mà thôi.

Hiện nay tôi đang làm việc trong ngành Công Chánh của Tiểu bang California, CADD.

Để kiếm việc thì khi ông xã đi thi, tôi cũng bắt chước đi thi theo. May mắn sao gặp được rồi (hay không bằng hên).

Những khó khăn trong công ăn việc làm là lúc đầu làm việc bỡ ngỡ nhưng cũng gắng học hỏi. Gặp xếp rầy thì cười trừ rồi sau đó chuẩn qua nói chuyện với ông xã hay với bạn bè.

Trong công việc làm ăn thì vui nhất là được nói chuyện tiểu lâm với anh chị em Việt Nam trong sở. Buồn là nếu gặp xếp khó, cứ đứng “due date/dead line” thì “call sick”.

Nếu cho tự do chọn nghề thì tôi xin thích chọn nghề “làm thỉnh”.

□ TUỔI VÀNG

Trả lời của chị Võ Dạ.

Trời đã sang thu. Hơi gió heo may lành lạnh, cây lá đổi màu. Mùa thu là mùa của thi sĩ... Tôi bách bộ quanh bờ hồ, cảnh hồ xinh đẹp nên thơ làm cho tôi nhớ mấy vần thơ:

*Ao thu lạnh lẽo nước trong veo
Một chiếc thuyền câu bé tẻo teo*

*Sóng biếc theo làn hơi gợn tí
Lá vàng trước gió sẽ đưa về*

Rảo bước một vòng phố thì gặp anh chị trong ban phụ trách LT/AHCC hối thúc viết vài hàng gọi là góp mặt vào mục phụ nữ diễn đàn của Lá Thư trong kỳ này. Chúng tôi ở vùng Vịnh có một nhóm các chị bạn đã về hưu cho nên chúng tôi hay họp mặt sinh hoạt cho đời thêm hương.

Chúng tôi gặp nhau trong tình bạn hữu dễ thương. Đôi lúc thì đi bộ một vòng gọi là exercise vừa là shopping gọi là window shop! Có khi thì ăn nhậu tại nhà nói chuyện trời trăng mây nước. Chẳng có gì bận tâm, lo lắng, nghĩ ngợi vì đa số các chị đều có các con cháu đã trưởng thành. Khi nào các ông xã về hưu thì nhập hội luôn.

Tôi rất vui mừng vì từ nay có thêm bạn... không giống tâm trạng tôi trong mấy câu thơ (1985)

Nội Trợ Tự Thân!

Ai vẽ cho ta cái job này

Nỗi buồn xứ lạ nghĩ mà cay.

*Bạn ta tên: Bếp, nôi, xoong,
chảo!*

Chủ tớ ra vào chỉ có ta!

Trong một buổi họp mặt ăn cơm trưa chung, một hôm khi bữa cơm trưa đã xong, chị bạn tôi đang suy nghĩ để đặt tên cho hội của mình. Tôi liền nhanh nhẩu, xin thưa quý bạn nghe đây: Thông thường thì nghe nói có “Hội Sợ Vợ”, có bạn lịch sự gọi “Hội cheveux”, tôi xin đặt tên cho hội mình là:

“Hội Sợ Ch...g”

Chị bạn kế tiếp la lên: đặt tên gì mà nghe không lọt lỗ tai! Thôi thì phải đặt tên khác đi chứ. Sau một hồi thảo luận ồn ào, chúng tôi đi đến kết luận, gọi hội là “Hội Tuổi Vàng”, tiếng Mỹ gọi là “Golden Age” nghe được không? Các bạn đều vỗ tay đồng ý. Tiếng cười vui nhộn.

Xin mời các chị tham gia. Sân sàng đón tiếp quý bạn.

BPT: Họ là một nhóm hơn chục bà Công Chánh, tuổi tác nếu nói theo lối của cụ Nguyễn Công Trứ thì 40 hay 50 năm trước mới có 15, 18 tuổi. Tất cả đều đã "rửa tay gác kiếm", không còn tha thiết tham gia vào công việc ngoài đời nữa. Bây giờ thì nhẹ gánh, thong dong rong chơi chơ qua ngày tháng, hưởng cái thú nhàn du sau mấy mươi năm làm việc, làm mẹ, làm nội trợ. Không còn phải lo âu cho tiền tài, vật chất, cũng không còn phải chăm chăm dạy dỗ, gào thét con cái nữa. Chúng đã thành tài, rồi tổ ấm gia đình, bay đi lập tổ ấm mới. Hết trách nhiệm, hết bốn phần, các chị họp nhau lập "đảng" hoạt động, không phải để khuynh đảo chính quyền, cũng không phải để tranh bá đồ vương, mà chỉ để tô điểm cho những ngày tháng còn lại thêm màu sắc rực rỡ, thêm ý nghĩa, thêm hạnh phúc, làm cho đời đẹp hơn. Các chị thường hẹn hò ở một địa điểm shopping nào đó, dùng phương tiện công cộng, rồi cùng nhau đi bộ trong shopping, ngắm hàng hóa, vừa thể dục, làm một công mà hai việc. Khởi phải dùng máy tập đi bộ trong nhà, những cái máy tập thất nghiệp tha hồ cho bụi đóng. Đi máy tập chán phê, ít ai đủ can đảm tập đều đặn hàng ngày, đi chừng năm mười phút đã chán, và nhớ việc này chưa làm, việc kia chưa làm, thì có cơ mà bỏ ngang buổi tập. Đi bộ cùng bạn bè trong shopping thì vừa xôn xao chuyện trời đất, chuyện năng mửa, chuyện con cái, chuyện kỷ niệm từ thời ông bành tổ, nhắc đi nhắc lại hoài không chán, vừa đi vừa nhìn sinh hoạt của thiên hạ, vừa ngắm những hàng hóa lộng lẫy chất đầy trong tủ kiếng, thì đi mấy cũng không biết mỏi. Không có shopping nào mà các bà không biết đến, nhất là những shopping có tiệm sắp bán



Thân Tặng Lá Thơ Ái Hữu Công Chánh

Hai chục năm ngoài ái hữu ta
Lưu vong hải ngoại khắp phương xa
Đặc san Công Chánh không ngừng viết
Ngòi bút đưa tin đến mọi nhà
Chúc Tết đàn anh tăng tuổi thọ
Mừng Xuân giới trẻ thích tham gia
Còn trời, còn đất, còn Công Chánh
Chẳng lẽ quê hương mãi thế a?

VY BÀNG
(Australaia)

tháo hàng hóa để đẹp luôn, thì các bà rất rành, canh đúng ngày đến hết hàng hóa, vừa rẻ, vừa sang, vừa đẹp, có những món hàng giá nguyên thủy vài trăm, mà xuống chỉ còn vài chục mà thôi. Có khi rẻ quá mà hốt về, chứ chẳng có cần đến các thứ đó bao giờ. Đi ra khỏi nhà, chen vào giòng sinh hoạt của thế gian, để lấy thêm cái sinh động, yêu đời, cái tươi thắm. Ở nhà mãi, đi ra đi vào, chỉ có hai ông bà thấy nhau thôi, thì thế nào cũng sinh chuyện. (Xin đừng hiểu lầm, không phải chuyện đó đâu). Rồi hăm hực nhau, gây gổ nhau. Đi chơi cùng bạn bè cũng là một lối vun đắp hạnh phúc cho gia đình trong tuổi xế chiều. Một hoạt động chính khác của cái đảng liên hiệp phụ nữ này là ăn nhậu, thường các bà hẹn nhau, khi thì tại nhà bà này, khi thì tại nhà bà

kia, cùng trở tài nấu ăn đãi bạn. Những lúc này thì các bà tha hồ riu rít, như những cô gái mới lớn, ồn ào, đùa giỡn, bà này trêu chọc bà kia, rồi cùng cười bỏ lăn ra. Các ông thỉnh thoảng cũng được các bà cho cùng tham dự, mặc sức mà thưởng thức các món ngon. Các bà vui vẻ, cười đùa, các ông cũng mừng và sung sướng lây. Khởi sợ các bà buồn nản vì đời sống trầm lặng của tuổi già mà đâm ra cáu bẳn, gắt gỏng.

Cái hội tuổi vàng của các chị vùng Vịnh San Francisco thật đáng phổ biến cho các chị Công Chánh và không Công Chánh của các miền khác bắt chước mà tô điểm cho đời sống thêm phong phú, và bồi đắp cho hạnh phúc gia đình trong tuổi già quanh hieu, khi mà đàn con đã chấp cánh xa rời tổ ấm.